

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 28 października 2009 r.

**Pan
Krystian Szostak
Burmistrz Pszczyny**

LKA-410-14-13/2009
P/09/134

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach skontrolowała Urząd Miejski w Pszczynie², w zakresie gospodarowania w latach 2006 – 2008 w gminie stałymi odpadami komunalnymi, w tym zwłaszcza ulegającymi biodegradacji.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 17 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działania Gminy w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyzszą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe oraz ustalenia kontroli:

1. W dniu 20 września 2006 r., tj. po 8 miesiącach od terminu ustawowego (art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych innych ustaw*³), uchwalono regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Pszczyna, stanowiący, zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*⁴, prawo miejscowe, określające zasady utrzymania czystości i porządku, w tym zasady gospodarowania odpadami komunalnymi. Zarówno

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm., zwanej dalej „ustawą o NIK”

² Zwanym dalej „Urzędem”

³ Dz. U. Nr 175, poz. 1458 ze zm., zwanej dalej „ustawą z 2005 r. o zmianie ustawy o odpadach”.

⁴ Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm., zwana dalej „ustawą o utrzymaniu czystości”

ten, jak i regulamin⁵ uchwalony w dniu 31 stycznia 2008 r., (wszedł w życie 9 kwietnia 2008 r.), uwzględniający zmiany jakie powodowało przejęcie przez Gminę niektórych obowiązków od mieszkańców, w związku z przeprowadzonym referendum, określały maksymalny poziom odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, dopuszczonych do składowania na składowiskach odpadów, ograniczając ich składowanie do 1 875 Mg rocznie do końca 2010 r., tj. nie więcej niż 75 % wagowo w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. W związku z tym, że w 2008 r. odpadów tych do składowania skierowano 2 768 Mg, NIK zwraca uwagę na potrzebę gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy w sposób zapewniający realizację zadania własnego gminy, określonego w art. 16 a pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach*⁶ oraz w ww. dyrektywie unijnej 1999/31/WE⁷.

2. Nie podjęto uchwały określającej górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi odbioru odpadów komunalnych, w tym selektywnie zbieranych, do czego zobowiązywały postanowienia art. 6 ust. 2 i 4 ustawy *o utrzymaniu czystości*. Stawki te należało ustalić od dnia 13 października 2005 r. Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że brak ww. uchwały był skutkiem zaakceptowaniem przez mieszkańców w referendum w dniu 12 listopada 2006 r. odpłatnego przejęcia przez Gminę od właścicieli nieruchomości obowiązków m.in. w zakresie pozbywania się zebranych na terenie ich nieruchomości stałych odpadów komunalnych. Nie można jednak uwzględnić tych wyjaśnień, ponieważ faktyczne przejęcie tych obowiązków nastąpiło dopiero od 1 maja 2008 r.
3. W latach 2006 - 2008 ewidencję umów w Gminie na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, prowadzono w sposób nie zapewniający realizacji, wynikającego z art. 3 ust. 3 pkt 3 ustawy *o utrzymaniu czystości*, obowiązku kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości przepisów wynikających z tej ustawy. Urząd nie posiadał w tym okresie rzetelnych danych o ilości mieszkańców i liczbie nieruchomości objętych zorganizowaną formą odbioru odpadów komunalnych oraz danych o właścicielach nieruchomości nie posiadających umów na odbiór tych odpadów.

W utworzonej elektronicznej ewidencji umów nie ujęto wszystkich danych uzyskiwanych od przedsiębiorców w latach 2005 - 2008, a także nie egzekwowano od części przedsiębiorców wypełniania obowiązku, ustalonego w art. 9 a ust. 1 ustawy

---

⁵ Zwany dalej „regulaminem utrzymania czystości”

⁶ Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251 ze zm., zwanej dalej „ustawą o odpadach”.

⁷ Dyrektywa Rad z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. Urz. WE L 182 z 16 lipca 1999 r.)

o utrzymaniu czystości, dotyczącego przekazywania w terminie do 15 dnia po upływie każdego miesiąca wykazów właścicieli nieruchomości, z którymi umowy zostały zawarte lub z którymi umowy wygasły lub zostały rozwiązane. Np. w latach 2006 - 2008 przedmiotowych wykazów nie przekazywała Pszczyńska Spółdzielnia Mieszkaniowa odbierająca odpady głównie od mieszkańców Gminy zamieszkałych w jej zasobach, a od lipca 2007 r. również Przedsiębiorstwo Inżynierii Komunalnej sp. z o.o. z Pszczyny, które do maja 2008 r. było głównym odbiorcą odpadów komunalnych na terenie Gminy.

W ten sposób w Urzędzie w ewidencji umów zarejestrowanych było 5 065 właścicieli nieruchomości, podczas gdy w latach 2005 – 2007 liczba nieruchomości, których właścicieli dotyczył obowiązek posiadania umowy na wywóz odpadów, wynosiła na terenie gminy ponad 9 100, a liczba nieruchomości objętych zorganizowaną zbiórką odpadów, według sprawozdań Urzędu ponad 7 600.

NIK zwraca również uwagę, że pomimo przejęcia przez Gminę od właścicieli nieruchomości od 1 maja 2008 r. obowiązków m.in. w zakresie pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych stałych (od 13 marca 2009 r. za stawkę 6 zł od jednego mieszkańca nieruchomości), wymóg prowadzenia wspomnianej ewidencji obowiązuje nadal w stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy z racji prowadzonej działalności gospodarczej wytwarzają odpady komunalne. Brak w Urzędzie danych o umowach tych właścicieli uniemożliwił m.in. skuteczne sprawowanie kontroli wypełniania przez nich obowiązków w tym zakresie. Potwierdziły to wyniki podjętych w maju i w czerwcu 2008 r. przez Straż Miejską czynności kontrolnych w lokalach handlowych i usługowych w śródmieściu Pszczyny, w trakcie których ustalono dane 15 przedsiębiorców, którzy nie posiadali zawartych umów na odbiór odpadów komunalnych. Jednak wskutek nie przekazania tych ustaleń przez Straż Miejską Wydziałowi Gospodarki Komunalnej Urzędu celem ich wykorzystania, nie zostały wobec właścicieli nieruchomości podjęte działania, o których stanowią przepisy art. 6 ust. 6 i ust. 7 ustawy *o utrzymaniu czystości*.

4. W Urzędzie brak było rzetelnych danych o ilości odpadów komunalnych odbieranych na terenie Gminy, poddanych odzyskowi lub unieszkodliwieniu, a także zdeponowanych na składowiskach. Miało to związek z nie egzekwowaniem od przedsiębiorców, odbierających odpady komunalne, wypełniania obowiązku określonego w art. 9 a ust. 2 ustawy *o utrzymaniu czystości*, w zakresie przekazywania rocznych informacji o masie i rodzajach odebranych odpadów komunalnych i sposobach ich zagospodarowania w terminie do końca pierwszego kwartału za poprzedni rok kalendarzowy.

Stwierdzono, że z 13 przedsiębiorców, którzy posiadali zezwolenia na odbieranie odpadów komunalnych na terenie Gminy, informacji rocznych za lata 2006 – 2008 nie przedkładało Burmistrzowi 9 przedsiębiorców. Spośród 12 informacji złożonych przez przedsiębiorców, w 11 zamieszczono wszystkie wymagane ww. przepisem dane, w tym o masie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych na składowisko odpadów.

Składanych informacji nie weryfikowano w Urzędzie pod względem ich rzetelności. Tymczasem za lata 2006 – 2008 nie wykazano w nich m.in. danych o prowadzonej przez przedsiębiorców, a finansowanej przez Urząd, zbiórce od mieszkańców odpadów zielonych (1 380 m³) i odpadów niebezpiecznych (0,8 Mg przeterminowanych leków) poddanych następnie unieszkodliwianiu.

Nie egzekwowanie realizacji tego obowiązku oraz nie weryfikowanie informacji przedkładanych przez przedsiębiorców Zastępca Burmistrza tłumaczył m.in. brakiem podstaw prawnych do podważania rzetelności przekazywanych informacji i prowadzenia kontroli u przedsiębiorców oraz podejmowania wobec nich działań dyscyplinujących. Zgodnie z art. 8 b ust. 1 i ust. 5 ustawy *o utrzymaniu czystości*, Burmistrz jest uprawniony do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy w zakresie zgodności wykonywanej działalności z udzielonym zezwoleniem. Z ww. uprawnienia Burmistrz nie korzystał w okresie objętym kontrolą, pomimo że niedopełnienie obowiązku terminowego przekazania rzetelnej informacji w tej sprawie jest wykroczeniem określonym w art. 76 pkt 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach*⁸.

5. Gminny Plan Gospodarki Odpadami⁹ uchwalono w czerwcu 2005 r., tj. przeszło 11 miesięcy po terminie ustalonym w art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw*¹⁰. O niedotrzymaniu terminu opracowania i uchwalenia PGO zdecydowały m.in.: uchwalenie z opóźnieniem planów województwa i powiatu, przesłanie projektu PGO do opiniowania dopiero 24 czerwca 2004 r., na krótko przed ustalonym w przepisach terminem jego uchwalenia (30 czerwca 2004 r.), konieczność uwzględnienia licznych uwag zgłoszonych przez opiniujące ten projekt organy oraz podjęcie procesu konsultacji i dalszych uzgodnień poprawionego projektu, co trwało do kwietnia 2005 r.

---

⁸ Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251 ze zm., zwanej dalej „ustawą o odpadach”.

⁹ Zwanego dalej „PGO”

¹⁰ Dz. U. Nr 100, poz. 1085 ze zm.

Stwierdzono, że w latach 2006-2008 nie podjęto realizacji przewidywanego w PGO (samodzielnie lub przy współpracy z gminami powiatu pszczyńskiego) utworzenia Centrum Gospodarki Odpadami (CGO), którego budowę i użytkowanie prowadzić miała powołana w tym celu spółka. Z tego powodu nie zrealizowano 9 z 11 zaplanowanych w PGO zadań rzeczowych, dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi. Nie przystąpiono m.in. do prac projektowych i budowy – planowanych na lata 2005 - 2008 – magazynu do tymczasowego gromadzenia odpadów niebezpiecznych i stacji przeładunkowej tych odpadów, stacji demontażu odpadów wielkogabarytowych, sortowni wyposażonej w trzy linie segregacji odpadów, węzła betoniarskiego umożliwiającego zagospodarowanie odpadów poremontowych. Nie zrealizowano zakupu pojemników do gromadzenia odpadów oraz urządzeń do wyposażenia CGO. Z dwuletnim opóźnieniem podjęto budowę kompostowni osadów ściekowych (mogącej również unieszkodliwiać odpady ulegające biodegradacji), której uruchomienie przewidywane jest aktualnie w grudniu 2009 r.

W konsekwencji uzyskane w latach 2006-2008 rezultaty w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi były niższe od ustalonych w (niezaktualizowanym) PGO, w którym zakładano m.in. stały wzrost ilości zbieranych w sposób zorganizowany odpadów i równoczesne ograniczenie ich ilości deponowanej na składowiskach (z 80 % w 2005 r., do 65 % w 2010 r.), prowadzenie zbiórki i odzysku frakcji biodegradowalnej (w 2005 r. 1 115 Mg, a w 2010 r. 1 169 Mg) oraz zbiórki i recyklingu frakcji suchej i odpadów opakowaniowych (w 2005 r. 2 755 Mg, a w 2010 r. 6 452 Mg). Stwierdzono bowiem, że dopiero w 2008 r. uzyskano zdecydowany wzrost masy odpadów zbieranych w sposób zorganizowany (zebrano 15 278,1 Mg, tj. o ponad 69 % więcej niż w latach 2006 - 2007), a także masy odpadów suchych zbieranych selektywnie i poddanych recyklingowi (zebrano 1 275,8 Mg, tj. ponad 17 razy więcej niż w latach wcześniejszych). Powyższe, a także poddanie w 2008 r. odzyskowi 900 Mg odpadów ulegających biodegradacji (wcześniej ich odzysku nie wykazywano) spowodowało, że w 2008 r. udział odpadów zebranych i zdeponowanych na składowiskach zmniejszył się do 85,8 %, podczas gdy wcześniej wynosił ponad 99 %.

Nie zrealizowanie założeń i zadań ujętych w PGO Zastępca Burmistrza wyjaśniał dokonaną zmianą koncepcji systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy i podjęciem przez Gminę od 2006 r. innych działań, niż planowano w PGO (tj. odpłatnego przejęcia obowiązków od mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi oraz powierzenia ich realizacji przedsiębiorcy wybranemu

w drodze przetargu nieograniczonego), które w jego ocenie doprowadziły do stworzenia od maja 2008 r. skutecznego systemu zorganizowanego odbioru odpadów komunalnych, w tym również gromadzonych selektywnie, obejmującego 100 % mieszkańców.

NIK stwierdza, że pomimo dezaktualizacji założeń obowiązującego PGO już w latach 2006 - 2007, a także mimo upływu 4 letniego okresu od momentu jego uchwalenia, do września 2009 r. nie zaktualizowano go, jak wymagają tego postanowienia art. 14 ust. 14 *ustawy o odpadach*, ponieważ nie zakończono prac nad opracowaniem projektu tego dokumentu, podjętych przez Urząd w sierpniu 2008 r.

6. Nieterminowo sporządzono i przedłożono sprawozdania z realizacji PGO organom, o których mowa w art. 14 ust. 13 pkt 1 *ustawy o odpadach*. Sprawozdanie za lata 2004 – 2006 Burmistrz przedłożył Radzie Miejskiej i Zarządowi Powiatu Pszczyńskiego w dniu 2 kwietnia 2008 r., z przeszło rocznym opóźnieniem w stosunku do terminu wynikającego z wspomnianego przepisu (31 marca 2007 r.). Ponadto do dnia 2 września 2009 r. nie sporządzono kolejnego sprawozdania z realizacji PGO za lata 2007 – 2008, które organ wykonawczy Gminy winien przedłożyć Radzie Miejskiej i Zarządowi Powiatu do dnia 31 marca 2009 r.

Zastępca Burmistrza wyjaśniał, że sprawozdanie za lata 2004 - 2006 sporządzono prawidłowo, gdyż okres dwóch lat kalendarzowych od uchwalenia PGO upłynął z końcem 2007 r. NIK nie podziela tych wyjaśnień, gdyż zgodnie z ww. przepisem sprawozdanie winno być sporządzone do końca I kwartału po upływie okresu sprawozdawczego, a ten zgodnie z postanowieniami art. 9 ust. 2 *ustawy z 2005 r. o zmianie ustawy o odpadach*, obejmował okres od uchwalenia tego planu do dnia 31 grudnia 2006 r.

7. Burmistrz, z przeszło 9 miesięcznym opóźnieniem, w stosunku do terminu (13 kwietnia 2006 r.) wynikającego z art. 10 ust. 2 *ustawy z 2005 r. o zmianie ustawy o odpadach*, w dniu 12 stycznia 2007 r. określił i 30 stycznia 2007 r. podał do publicznej wiadomości wymagania jakie musi spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Zastępca Burmistrza przyczyny tej zwłoki tłumaczył m.in. zaangażowaniem pracowników Urzędu w przygotowania do przeprowadzenia referendum gminnego w sprawie przejęcia przez Gminę obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Zdaniem NIK wyjaśnienia te nie stanowią dostatecznego usprawiedliwienia dla tej nieprawidłowości.

Wskutek opóźnienia terminu podania do publicznej wiadomości tych wymagań, proces dostosowania posiadanych przez przedsiębiorców zezwoleń na odbiór odpadów komunalnych do zmienionych w październiku 2005 r. przepisów uległ wydłużeniu do II połowy 2007 r.

8. Naruszano przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego*¹¹ i ustawy *o utrzymaniu czystości*, a także wymagania wydane przez Burmistrza z dnia 12 stycznia 2007 r. jakie muszą spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o zezwolenia na odbiór odpadów komunalnych, przy weryfikacji części ich wniosków o wydanie nowych zezwoleń na prowadzenie takiej działalności (lub zmianę ich treści), a także przy wydawaniu tych zezwoleń.

Analiza 18 wniosków, na podstawie których wydano nowe zezwolenia (lub zmieniono ich treść) wykazała m.in., że:

- w 2 postępowaniach, wszczętych na podstawie wniosków przedsiębiorcy z dnia 22 czerwca 2007 r. i 1 września 2008 r., do czasu kontroli nie podjęto decyzji administracyjnych kończących te postępowania, co stanowiło naruszenie art. 104 kpa. W pierwszym przypadku odstąpiono od wydania decyzji, pomimo że Urząd przez blisko dwa lata nie uzyskał oczekiwanych potwierdzeń. Natomiast w drugim przypadku, powołując się na ww. postępowanie, poinformowano przedsiębiorcę, że skoro poprzedni jego wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia, również kolejnego wniosku nie można rozpatrzyć;
- wydano 2 zezwolenia (4 października 2007 r. i 12 października 2007 r.), mimo że wnioski przedsiębiorców nie spełniały wymogów formalnych, gdyż na jednym nie było podpisów osób reprezentujących wnioskodawcę, a w drugim brak było określenia środków technicznych, jakimi dysponował wnioskodawca oraz określenia proponowanych zabiegów z zakresu ochrony środowiska i ochrony sanitarnej, co było wymagane przepisami art. 8 ust. 1 pkt 3 i pkt 5 ustawy *o utrzymaniu czystości*. Przed wydaniem tych zezwoleń Burmistrz Pszczyny nie wzywał przedsiębiorców do uzupełnienia wniosków zgodnie z art. 64 § 2 kpa;
- w dniu 25 czerwca 2007 r. Burmistrz w wyniku pomyłki wydał decyzję zmieniającą treść zezwolenia, którego ważność wygasła w 2004 r., pomimo że przedsiębiorca wnosił o wydanie nowego zezwolenia;

---

¹¹ Dz. U z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 ze zm., zwanej dalej „kpa”

- w 8 zezwoleniach nie określono co najmniej jednego, z wymaganych przepisami art. 9 ust. 1 i 1 a ustawy *o utrzymaniu czystości*, postanowień dotyczących: terminu podjęcia działalności, niezbędnych zabiegów z zakresu ochrony środowiska i ochrony sanitarnej, wymaganych po zakończeniu działalności objętej zezwoleniem, sposobu postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów komunalnych, dopuszczalnego do składowania poziomu odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, sposobu realizacji obowiązku ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji, miejsca odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- w 4 przypadkach postępowania zakończono wydaniem zezwoleń po 110 - 210 dniach od daty wpływu wniosków przedsiębiorców, co stanowiło naruszenie art. 35 § 3 *kpa*. W dwóch z tych przypadków wpływ na wydłużenie postępowań miało podjęcie przez Urząd kontrolnego sprawdzenia faktów podanych we wnioskach dopiero po ponad 90 i 200 dniach od daty ich wpływu.

Pan Burmistrz, wydłużenie postępowań dotyczących wydawania przedsiębiorcom zezwoleń, wyjaśniał dużą ilością wpływających wniosków i przejściowymi trudnościami kadrowymi, a z kolei nie sformułowanie w zezwoleniach części wymaganych postanowień, ujęciem we wnioskach przedsiębiorców wszystkich wymaganych prawem elementów, które dla organu wydającego decyzję i wnioskodawcy były znane i oczywiste.

NIK nie podziela wyjaśnień Pana Burmistrza, że fakt ujęcia we wnioskach wszystkich elementów usprawiedliwia brak stosownych postanowień w zezwoleniach, wskazując że zgodnie z przepisami art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy *o utrzymaniu czystości*, działalność przedsiębiorcy na terenie gminy w zakresie odbierania odpadów komunalnych reguluje zezwolenie, a nie treść wniosku przedsiębiorcy.

Zdaniem NIK, opisane ww. nieprawidłowości w przeprowadzonych postępowaniach oraz w wydanych zezwoleniach na odbieranie odpadów komunalnych były skutkiem niedostatecznego nadzoru nad pracownikami Referatu Ochrony Środowiska (OŚ) oraz Wydziału Gospodarki Komunalnej (GK).

9. Na stronie internetowej Urzędu udostępniono po części nierzetelne informacje o zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny z gospodarstw domowych na terenie Gminy. M.in. w informacji zaktualizowanej 19 stycznia 2009 r., obejmującej 20 punktów zbierania tego sprzętu, ujęto 2 punkty zbierania sprzętu znajdujące się poza Gminą, co było niezgodne z art. 3 ust. 2 pkt 6 a ustawy *o utrzymaniu czystości* oraz podano nieaktualne dane dotyczące 2 podmiotów zbierających ten sprzęt.

10. W ocenie NIK, ustalenia kontroli dotyczące niektórych wydatków poniesionych ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (GFOŚiGW) uzasadniają podjęcie dalszych, stosownych działań przewidzianych w przepisach określających zasady odpowiedzialności za wydatkowanie tych środków na cele nie przewidziane w art. 406 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska¹².

Dotyczy to przede wszystkim:

- zakupu 12 kompletów ubrań strażackich ze środków GFOŚiGW, za kwotę brutto 17 860,80 zł, dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pszczynie, co Burmistrz uzasadniał przeznaczeniem tych ubrań specjalnych do działań ratowniczo gaśniczych, a zatem na podstawie art. 406 ust. 1 pkt 6 i 7 a *ustawy Prawo ochrony środowiska* - realizacją przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami i ochroną powietrza, powierzchni ziemi oraz związanymi z ochroną wód,
- wydatkowania 2 500,00 zł na sfinansowanie kosztów wykonania ekspertyzy naukowej dla prowadzonego postępowania administracyjnego, dotyczącego budowy stacji telefonii komórkowej, co Pan Burmistrz uzasadniał koniecznością zweryfikowania wielkości emitowanego pola elektromagnetycznego i powołując się na art. 406 ust. 1 pkt 7 *ustawy Prawo ochrony środowiska* - realizacją przedsięwzięcia związanego z monitoringiem i ochroną powietrza.

11. Niedostosowano postanowienia regulaminów organizacyjnych Urzędu do obowiązującego stanu prawnego oraz brak spójności zawartych w nich postanowień z zakresami czynności pracowników Wydziału GK oraz Referatu OŚ, co do zadań związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. W regulaminach organizacyjnych obowiązujących w latach 2006-2008 m.in.:

- nie przyporządkowano żadnej komórce zadań dotyczących prowadzenia ewidencji umów zawartych przez właścicieli nieruchomości z przedsiębiorcami na odbiór odpadów komunalnych,
- dla Referatu OŚ ujęto opiniowanie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie zbierania i transportu odpadów, mimo że od dnia 13 października 2005 r. obowiązujący stan prawny (art. 1 pkt 23b ustawy z 2005 r. *o zmianie ustawy*

---

¹² Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm., zwanej „*ustawą Prawo ochrony środowiska*”

o odpadach) nie przewidywał zasięgnięcia przez starostę opinii organu wykonawczego gminy przy wydawaniu powyższych zezwoleń.

12. W latach 2006 - 2008 nie przeprowadzono audytów oraz kontroli wewnętrznych w zakresie realizacji obowiązków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, zarówno w komórkach organizacyjnych Urzędu, jak również w jednostkach organizacyjnych Gminy.

Jednocześnie NIK pozytywnie ocenia:

1. Przejęcie przez Gminę, na podstawie wyników referendum, z dniem 1 maja 2008 r. obowiązków od mieszkańców w zakresie wyposażania nieruchomości w urządzenia do zbierania odpadów, utrzymywania tych urządzeń w odpowiednim stanie i pozbywania się zebranych odpadów. Wprowadzenie tego rozwiązania i powierzenie realizacji przejętych obowiązków wybranemu w drodze przetargu nieograniczonego przedsiębiorcy spowodowało m.in. zmniejszenie ilości „dzikich” wysypisk śmieci i występowania niekorzystnego zjawiska spalania odpadów w lokalnych kotłowniach.
2. Prowadzenie przez Straż Miejską i Wydział GK działań interwencyjnych i wyjaśniających w zakresie gospodarki odpadami, w tym m.in. dotyczących przepełnionych pojemników na odpady, porzuconych odpadów, zaśmieconych miejsc publicznych i pojazdów blokujących dojazd do pojemników na odpady. W wyniku tych działań m.in. zobowiązano jedną osobę odpowiedzialną za porzucenie odpadów do uprzątnięcia terenu, zlikwidowano składowisko odpadów pozostałych po remoncie obiektu budowlanego, doprowadzono do uporządkowania terenu pasa drogowego ulic i likwidacji zaśmiecenia działek gruntowych.
3. Zapewnienie pracownikom Urzędu specjalistycznych szkoleń dotyczących gospodarowania odpadami oraz podejmowanie działań edukacyjnych, promocyjnych i informacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania przez mieszkańców odpadami komunalnymi.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Sporządzenie sprawozdania z realizacji Planu Gospodarki Odpadami za lata 2007-2008 i przedstawienie go Radzie Miejskiej i Zarządowi Powiatu Pszczyńskiego oraz przedłożenie projektu uchwały w sprawie wymaganej aktualizacji PGO.**
- 2. Przedłożenie Radzie Gminy projektu uchwały o wysokości górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za odbieranie odpadów komunalnych.**
- 3. Prawidłowe weryfikowanie składanych przez przedsiębiorców wniosków o wydanie zezwoleń na odbiór odpadów komunalnych oraz zapewnienie terminowego prowadzenia wszczynanych postępowań administracyjnych, a także wydawanie zezwoleń na odbiór odpadów komunalnych zawierających wszystkie wymagane dane.**
- 4. Egzekwowanie od przedsiębiorców, prowadzących działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, rzetelnego wypełniania obowiązków w zakresie sporządzania rocznych informacji o ilości i rodzajach zbieranych odpadów komunalnych i sposobach ich zagospodarowania, a także wykazów właścicieli nieruchomości, z którymi zawarto umowy na odbieranie odpadów komunalnych oraz wykazów właścicieli, z którymi umowy rozwiązano lub wygasły.**
- 5. Aktualizację prowadzonej ewidencji umów zawartych przez właścicieli nieruchomości (wykorzystywanych do celów innych niż mieszkalne) z przedsiębiorcami na odbieranie odpadów komunalnych, w celu zapewnienia skutecznej i bieżącej kontroli wypełniania przez tychże właścicieli obowiązków wynikających z regulaminu utrzymania czystości i porządku.**
- 6. Korzystanie z uprawnień do kontrolowania przedsiębiorców prowadzących na terenie Gminy gospodarowanie odpadami, w zakresie zgodności wykonywanej przez nich działalności z udzielonymi im zezwoleniami.**
- 7. Podawanie na stronie internetowej Urzędu i w publikacjach o charakterze edukacyjnym aktualnych informacji o przedsiębiorcach zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 20 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy *o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy *o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.